„Mož je glava, žena je [trnjeva] krona"

KATERE PRIREDITVE „KMEČKE OHCETI" SO BILE V NAŠI OBČINI?

Lepo je pisati o taki prireditvi kot je bila letošnja „Kmečka ohcet". Vendarle pa je težko napisati kaj novega, saj je bilo skoraj vse že napisano. Brzkone ste brali o tem, da se je v Ljubljani 18. marca poročilo pet parov s Slovaške, Svedske, Avstrije, Italije in Slovenije. Seveda v narodnih nošah, po starih šegah in običajih, z veselimi svati, harmonikah in z vsemi kar k vsaki spodobni „Kmečki ohceti" zraven paše.

Precej prireditev v zvezi s „Kmečko ohcetjo" je bilo tudi v naši občini, dva izmed petih parov — avstrijski in slovaški — sta bila šišenska gosta, v motelu Medno je bila fantovščina in še marsikaj.

Pa zapišimo kaj o tem.

KAKO STA SE POČUTILA V ŠIŠKI SLOVAKA IN AVSTRIJCA?

„Ljubljana je lepa, Šiška pa še lepša. Vesel sem tega, da so organizatorji svatbe določili, da bom stanoval v hotelu Ilirija", je povedal mladi bratislavski inženir elektrotehnike Miroslav Paško, slovaški ženin.

„Prihajam z Dunaja in mislil sem, da je Ljubljana majhno mestece . . . Zdaj pa vidim, da je to lepo in veliko mesto, da Šiška sploh ni predmestje in sem na vsakem koraku presenečen. Seveda prijetno", je povedal Leopold Dohnal, mladi avstrijski ženin.

Sedeli smo v jedilnici hotela Ilirija, na mizi sta bili avstrijska in slovaška zastava, jedli smo jugoslovanske specialitete.

„Kako se pravi zrezku, ki ga jemo?" je vprašala avstrijska nevesta Karin Rhöner.

„Ljubljanski zrezek", je povedal direktor Ilirije Sašo Žabjek.

„Odličen je, celo boljši od dunajskega", je pohvalila Karin.

Slovakinji, ljubki Mariji Hlavata, pa so šle najbolj v slast sadne solate. Natakarji so ji vedno postregli z njim in zelo je bila zadovoljna. Njen ženin pa še bolj, saj . . .

„Mož je zrcalo žene", je rekel Miroslav Paško.

In vsi so bili zadovoljni in dobre volje, saj so živeli kot v nebesih in še to so vedeli, da bodo čez dva dni rekli odločilni „da".

VSEH PET PAROV JE POROČIL ŠIŠKAR

Na Magistratu so za to veliko ohcet posebej pripravili veliko dvorano. Ivan BIZANT, ki je vseh pet parov poročil, pa je Šiškar in celo predsednik uredniškega odbora našega lista.

Na ohceti je bil tako slovesen, da se mu je videlo, da stvar jemlje zelo resno. Videli smo ga že, ko je poročal številne pare in lahko zapišemo, da tako ganjen še ni bil nikoli.

Najlepši trenutek v poročni dvorani pa je bil tisti, v katerem so mladoporočencem prinesli zibelke v dar. Slovaka sta se koj odločila, da bosta kmalu zibala in da bo prvorojencu ime Martin.

VESELA FANTOVŠČINA V MOTELU MEDNO

Medenski fantje so že nekaj dni pred fantovščino (ki je bila v petek, 17. marca zvečer) skrbeli, da bo vse v redu.

Iz Guncelj do Medna so postavili pisano okrašene mlaje, zvarili so medico in pol, poiskali kočije, koleslje, zapravljivčke, lojtrnike, komate, narodne noše in šli celo k bohinjskim fantom prosit, naj na prireditev pridejo s svojo znano „fantovsko fano".

Na fantovanje so se pripravili tudi v motelu. S pomočjo dr. Frana Vatovca so poskrbeli za ženitovanjska pisma, ki so jih imenovali „vize za v zakonski stan". Pred samim motelom pa so postavili slavolok, ki ga je z ene strani krasil napis, da je mož glava, z druge pa, da je žena krona.

„In to precej trnjeva", so ženine strašili starejši zakonski možje.

Fantov od fare pa ni bilo strah.

„Kar bo, pa bo", so dejali in se s pisanim sprevodom iz Guncelj podali v Medno.

Pa ni bilo nič hudega, le piti so morali po poti precej. Pa so domačini iz Medna pripravili tako medico, da se je nihče ni branil . . .

„Ta zaresno" fantovanje se je začelo šele v motelu. Domači fantje so prisrčno sprejeli Miroslava Paška, Leopolda Dohnala, Luciana Chitolino, Matsa Aurusela in Petra Klavoro. Pevci so jim zapeli v slovo od „ledig" stanu, potem pa so jim prinesli večerjo. In kakšno!

V petih belih nočnih posodah so postavili pred ženine pet kranjskih klobas z dobro mero pekoče gorčice. Šved se je držal kislo in se niti ozreti ni upal v posodo, Italijan se je šali nasmejal do solz, Slovak je čakal kaj bodo drugi, Avstrijec pa tudi. Kranjski fant se je prvi skorajžil in začel jesti. Za njim pa vsi in teknilo jim je. Nočne posode so si vzeli za spomin.

„Veseli Šentvidčani" so godli tako veselo, da se je bilo treba zasukati. In ženini so dejali: „Saj smo še fantje" in so se zavrteli. Domačim dekletom so bili tako všeč, da je bilo marsikateri žal, da so fantje že oddani.

Plavolasi Šved se je „odtajal" šele v Rally baru in nekaj precej globokih čaš viskija je bilo treba za to. Potem si je poiskal plesalko, plavolaso deklico iz Medvod, in z njo plesal pozno v noč.

Širokopleči Italijan Luciano pa je nestrpen. Ves čas je spraševal po svoji nevesti in fantje so ga dražili, da na dekliščini dekleta svoje zaročence najraje varajo. Ko so odšli ženini spat, Luciano ni več vzdržal. Z avtomobilom se je odpeljal v hotel Lev, v sobi svoje zaročenke „preveril, če je vse redu" in se pozno (ali pa zelo zgodaj) vrnil v motel v Mednem.

Avstrijcu Leopoldu, nevajenemu vina, je dobra kapljica kar precej stopila v glavo. Pravil je, da na Dunaju sploh ne pije, ker je šofer in da ni vajen piti. Slovak Miro pa je bil — kot vedno — veder, vljuden, miren in nasmejan.

„Vaši svatbeni običaji so čudoviti! Zelo rad bi zapel z vašimi fanti, pa žal premalo razumem jezik in ne znam besed. Doma, na Slovaškem, zelo rad zapojem in nastopam v folklornem ansamblu", je dejal.

IN ŠE NEKAJ BESED ZA KONEC

V tujini so časopisi mnogo pisali o naši „Kmečki ohceti", o naših krajih, navadah in ljudeh. Boljših priporočil si ne moremo želeti. Po vsem svetu bodo izvedeli o Ljubljani, o Šiški, o Mednem in marsikoga bo zanimalo, kako je prav pri nas in bo prišel k nam kot turist.

Lepo in prav.

Tako lepo in prav, kot je bilo pred, na in po ohceti vse lepo in prav. Zlasti v Šiški.

Evgen JURIČ

KOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKOZERIJAKO

ZGODBA Z ZAVISTJO

Tole zgodbo vam bom povedal z zeleno zavistjo.

Mojemu znancu Petru je šlo vse v življenju kakor po maslu. Še preden je doštudiral, je dobil „stolček", v nekaj letih si je zgradil ljubko vilo, kupil avto in začel z gradnjo vikenda.

Oženil se je svojemu stanu primerno — bogato. Vikendu na Gorenjskem se je pridružila še hišica ob morju, motorni čolniček, še en avtomobilček . . .

Zredil se je in vsi smo ga pozdravljali naprej. Pokroviteljsko nas je trepljal po ramenih in nas tolažil:

„Naj vam bo moj primer za vzgled! Z voljo človek vse doseže!"

Pred dnevi pa — kot strela iz jasnega.

V nedeljo popoldne pride Peter bled v gostilno.

„Ne vzdržim več," pravi in potem potoži:

„Delal sem in garal, malo sem se tudi znašel, da sem se pretolkel do tega svojega standarda. Ker sva oba z ženo v službi, sva morala pač poiskati gospodinjsko pomočnico. In sva jo našla. In ne samo ene. V dveh letih sem jih imel šest. Prva je nosila ženine obleke in ker ji niso bile všeč, je odpovedala, druga je pila kot žolna in sem ji odpovedal jaz, tretja je prirejala hišne zabave, kadar nas ni bilo doma, četrta si je omislila vojaka in potem skupaj z njim otroka, peti se ni ljubilo delati, šesti pa . . ."

„No kaj je s šesto? Ali pije, krade, ne uboga? Povej . . ."

„Šesta je najhujša. Res je, da je pridna in da vse naredi, da dobro kuha, da ne sprejema obiskov, da je čista, vendar . . . Preprosto ne vzdržim več z njo. Odpovedal ji bom!"

„Zakaj?" smo silili vanj.

„Iz dveh razlogov. Prvič : vsako nedeljo po kosilu, ko se nekoliko vležem, vzame v roke časopis in na glas bere male oglase. Bere le tiste iz rubrike „Službo dobi" in še teh ne vseh, pač pa le oglase, v katerih ljudje iščejo gospodinjske pomočnice. Bere jih počasi, s poudarkom in zraven nič ne reče. Pet nedelj sem vzdržal, zdaj ne morem več. Danes sem skočil pokonci in razburjeno dejal, da mi je tega dovolj. Potem sem prišel sem, da se pomirim."

„To je prvi razlog. Kaj pa drugi?"

„Saj res! Drugi je še bolj bistven. Pomočnici je dvajset let. Ob nedeljah nosi mini krilo. In ko bere oglase sedi s prekrižanimi nogami in jaz ne vzdržim več . . ."

„Kako pa gleda na tako vedenje pomočnice tvoja žena?"

„Žena je s pomočnico zadovoljna in pravi, da je bolje, da se nog nagledam doma, kakor da jo sramotim, če se na cesti oziram . . ."

Na videz smo s Petrom vsi sočustvovali, v resnici pa nas je grizla zelena zavist. Imeti tako ženo! In tako gospodinjsko pomočnico!

GENO